

tworzeniu wzajemnych więzi, partnerstw i współpracy są istotne o tyle, że tak jak w przypadku innych krajów, które osiągnęły wysoki poziom kapitału społecznego, dobra kondycja sektora obywatelskiego była istotnym czynnikiem umacniającym ten kapitał. Sektor pozarządowy ma w sobie duży, niewykorzystany dotąd w pełni potencjał na podniesienie skrajnie niskiego dla Polski poziomu wskaźnika kapitału społecznego (20 pozycja w rankingu krajów UE). Wszelkie inicjatywy i wsparcie w budowaniu sieci wzajemnych powiązań, partnerstw i współpracy mogą się niewątpliwie do tego przyczynić, przełamując równocześnie bariery konfliktów, rywalizacji i niezdrowej konkurencji.

2.5. Brak efektywnych struktur dialogu obywatelskiego

Istotą dialogu obywatelskiego jako rozwiązania instytucjonalnego jest uspołecznienie procesu podejmowania decyzji publicznych przez umożliwienie obywatelom (a zwłaszcza sformalizowanym strukturom reprezentującym obywateli, w tym organizacjom pozarządowym) systematycznego wpływu na proces stanowienia prawa i przygotowywania dokumentów państwowych dotyczących bezpośrednio tychże obywateli¹². Obok Rady Działalności Pożytku Publicznego (oraz Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego) do najpowszechniej dostępnych i najważniejszych form dialogu obywatelskiego należą obecnie prowadzone przez urzędy administracji publicznej konsultacje oraz funkcjonowanie przy urzędach ciał o charakterze opiniodawczo-doradczym i inicjatywnym. Badania Stowarzyszenia KLON/JAWOR z 2015 roku pokazały, że tylko 39% organizacji uczestniczyło w jakiegokolwiek formie konsultacji uchwał, dokumentów, strategii lub planów przygotowywanych przez samorządy. Spośród tych organizacji, które nie wzięły udziału w żadnych konsultacjach, 40% deklaroowało brak wiedzy o stworzeniu takiej możliwości. Nie jest to oczywiście zawsze wina samych organizacji, ale podniesienie tego wskaźnika może stać się wyrazem rozwoju instytucjonalnego samych organizacji i umocnieniem ich pozycji w sferze publicznej. Wśród organizacji, które brały udział w konsultacjach, poczucie wpływu na decyzje zapadające w ich rezultacie jest bardzo zróżnicowane i zdania na temat jakości dialogu obywatelskiego w Polsce są podzielone, co pokazuje zestawienie poniżej.

¹² Rymsza M., *O polityce państwa wobec trzeciego sektora i instytucjonalizacji dialogu obywatelskiego*, [w:] *Organizacje pozarządowe, dialog obywatelski, polityka państwa*, red. M. Rymsza, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2007.